

HAGYATÉKI ADOMÁNYOZÁS

SEGÉDLET CIVIL SZERVEZETEK SZÁMÁRA

MI A HAGYATÉKI ADOMÁNY?

A hagyatéki adomány vagy tervezett adomány egy magánszemély által végrendelet vagy más hivatalos rendelkezés útján adott támogatás. A hagyatéki adományozás **számos formát ölthet**, ez lehet:

- ▶ pénzbeli támogatás,
- ▶ ingóság,
- ▶ ingatlan vagy annak egy része.

A tudástárban fellelhető forrásteremtési módok közül minden bizonnyal a hagyatéki adományozás a **Magyarországon legkevésbé bevett**. Ennek hátterében:

- ▶ mind a szervezetek, mind az adományozók körében tapasztalható tudáshiány,
- ▶ bizalomhiány
- ▶ és a halálhoz és a végrendekezéshez kapcsolódó tabuk jelenléte áll.

FONTOS

Jó hír, hogy akárcsak a mikro, a kis és a közepes adományozás is sokat változott az utóbbi években Magyarországon, minden esély megvan rá, hogy a hagyatéki adományozás kultúrája is erősödni fog a közeljövőben.

MIÉRT FONTOS A SZERVEZETÜNKNEK?

- ▶ Mint minden más támogatás esetében, itt sem csupán a pénzről van szó: a hagyatéki adományozók által olyan érintettekhez is eljuthatunk, akikkel korábban nem vagy alig volt kapcsolatunk.
- ▶ A támogatás időbeli eltolódása miatt gondolhatunk úgy is rá, mint elültetett palántára, ami hosszú távon hozza meg gyümölcsét, és ezáltal a **szervezet hosszú távú fenntarthatóságához** járul hozzá.
- ▶ Egy nagyobb összegű hagyatéki adomány akár **transzformatív is lehet** a szervezetünk számára.
- ▶ De akárcsak a közepes adományozás, ez sem csak a gazdagokat vagy a különösen jómódúakat érintheti.
- ▶ Bár nem ütemezhető, és általában hosszabb a megtérülési ideje is, mint egy hagyományos egyéni támogatásnak, viszonylag **kismértékű kezdeti kapacitás-ráfordítással** is belevághatunk a hagyatéki adományok gyűjtésébe.

MIÉRT FONTOS A TÁMOGATÓNAK?

A hagyatéki adományozás a legtöbb esetben hasonlít egy hagyományos támogatásra, hiszen ez is **lehetővé teszi a támogató számára:**

- ▶ az ügghöz való kapcsolódást,
- ▶ az értékei megélését és az altruizmus gyakorlását,
- ▶ valamint a társadalmi felelősségvállalást.

Legyen szó személyes jelentőségű (akár személyes érintettségű) szervezetről vagy egy ügyről általában, a támogató döntésével hozzájárulhat valamilyen **pozitív változáshoz**. Mindezekon felül a hagyatéki adományozást az **alábbi motivációk** (vagy ezek valamilyen kombinációja) is kísérhetik:

- **Racionalitás**

Az adomány jelenthet kontinuitást, vagyis az életében fontos értékek és cselekvések továbbvitelét.

- **Spiritualitás**

A támogatás lehet az élethez vagy a halálhoz kapcsolódó egyfajta értelemkeresés.

- **Felelősség érzés** a jövő generációi felé.

- **Vágy az emlékezetre**

Az adományozó emlékének megőrzése családi, közösségi vagy akár társadalmi szinten.

- + A támogató úgy gyakorolhatja mindezeket, hogy az adományról való döntés nem befolyásolja az aktuális anyagi helyzetét.

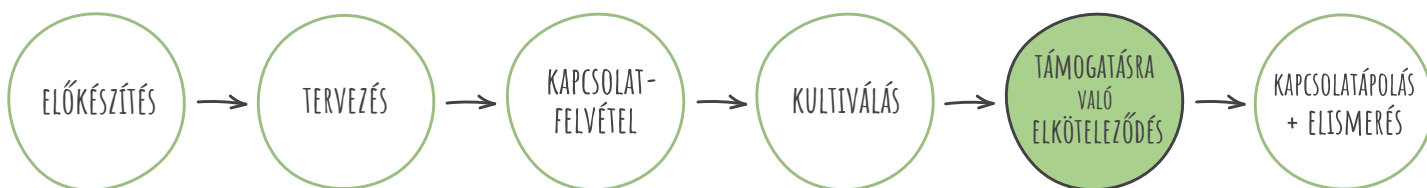
KIK (LEHETNEK) A SZERVEZETÜNK HAGYATÉKI ADOMÁNYOZÓI?

- ▶ meglévő támogatók
- ▶ korábbi munkatársak, csapattagok
- ▶ kuratóriumi tagok
- ▶ a szervezet tágabb közösségének idősebb tagjai
- ▶ tágabb célközönségeink tagjai

➔ Fontos még egyszer hangsúlyozni, **nem csak vagyonnal rendelkező emberek** lehetnek hagyatéki adományozók.

HOGYAN FOGJUNK BELE A MUNKÁBA?

Mivel a hagyatéki adománygyűjtés a forrásteremtés egy formája, így annak elsősorban a **forrásteremtési stratégiába** kell illeszkednie.

ELŐKÉSZÍTÉS

1. Először is mi magunk, vagyis a szervezethez legközelebb álló érintettek **értsük meg jobban** azt a **környezetet**, amelyben a hagyatéki forrásteremtési munkát működtetni fogjuk. Tegyük meg mindezt a kulturális, társadalmi, gazdasági, jogi szempontokat is figyelembe véve!
2. **Edukáljuk a csapatunkat** és a releváns érintetteket a hagyatéki adományozásról, ezzel is oldva a körülötte lévő tabukat.
3. **Konzultáljunk ügyvéddel vagy jogásszal**, hogy tisztában legyünk az éppen aktuális jogszabályokkal, és hogy a leendő szövegezéseinket ezekkel leginkább összhangban tudjuk elkészíteni!

TERVEZÉS

A hagyatéki adományozásra és magára a folyamatra gondolhatunk hasonlóan, mint a kis, közepes vagy akár nagy adományozókkal való munkára. Ezekhez hasonlóan itt is meg kell terveznünk, hogy

- ▶ **kihez,**
- ▶ **milyen üzenetekkel,**
- ▶ **milyen csatornán**

szeretnénk eljutni. Valamint azt is, hogy **hogyan tartsuk fent és ápoljuk a kapcsolatot** a potenciális támogatókkal, ideértve az elismerést és a köszönetnyilvánítást.

- + Ha pedig mindez megvan, fontos a tervezett munkához **kapacitást** is hozzárendelnünk és megteremtenünk a szükséges szervezeti feltételeket.

MEGVALÓSÍTÁS

▶ CASE FOR SUPPORT

A hagyatéki adományozóknak szóló case for support – akár csak a közepes vagy a nagy adományozóknak szóló hasonló üzenethez – mindenképpen **a jövőről** kell, hogy szóljon. Érdeemes kellően nagyívűnek lennie, hogy inspiráljon, miközben jól megfogható és megvalósítható is maradjon! (Erről részletesebben a **Nagy adományozók** című segédletben olvashatsz.)

► A KAPCSOLAT FELVÉTELE

A potenciális donorokat hasonló csatornákon fogjuk tudni elérni, mint bármilyen más támogatónkat. Elsősorban attól függően, hogy milyen közel állnak a szervezethez: minél régebb óta vagyunk velük kapcsolatban, vagy minél közelebb állnak a szervezetünkhöz, a kommunikáció annál személyesebb lesz.

A többi támogatói csoporttól némileg eltérően, a hagyatéki adományozók **megszólítása specifikusabb** lesz, hiszen ez a potenciális támogatói csoport a 60 év feletti korosztályhoz tartozik. Érdemes megjegyezni, hogy ennek a lehatároltságnak köszönhetően könnyebb lesz a formátumot, a tartalmat és a lehetséges csatornák használatát erre a szegmensre szabni.

► KULTIVÁLÁS, KAPCSOLATÁPOLÁS, ELISMERÉS

A támogató elköteleződése előtt és után más üzeneteket használjunk, a kapcsolattartás viszont legyen mindig (amennyire csak lehet) **személyes**! Ez fogja leginkább növelni a bizalmat a támogató részéről. A támogató elismerése és a köszönetnyilvánítás – akárcsak a közepes és a nagy adományozók esetében – többféle módon is történhet; de elsősorban az ő igényét vegyük figyelembe.

Fontos ugyanakkor azt is hozzátennünk, hogy a valóság sokszor rendezetlenebb, mint a terveink vagy akár az elképzeléseink: bizonyos esetekben az is előfordulhat, hogy egy hagyatéki támogatás a semmiből érkezik, vagyis olyan valakitől, akivel korábban nem volt kapcsolatunk. Ez természetesen az elismerés módján is változtatni fog, hiszen személyesen a támogatónak már nem fogunk tudni köszönetet mondani.

► MONITOROZÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

A hagyatéki támogatókkal való munkát és annak monitorozását **adjuk hozzá a már működő rendszereinkhez**! Számoljunk vele, hogy mivel nem „azonnali” vagy időben kiszámítható és ütemezhető forrásról van szó, a munka sikerességét is elsősorban a kapcsolatok, illetve a támogatásra való elköteleződések számához, valamint ezek arányához érdemes kötni.

A KOMMUNIKÁCIÓ MINT EDUKÁCIÓS MUNKA

A hagyatéki adományozás új jelenség Magyarországon, és mint ilyen, az erről való kommunikációnk egyben edukációs munka is lesz. A halál, a végrendelkezés és az öröklés **kiemelten érzékeny témák**, amelyekhez fontos, hogy kellő odafigyeléssel közelítsünk. Jó hír, hogy ha minél több szervezet kezd hasonló munkába, a kapcsolódó tabuk lassan fel tudnak oldódni.

Jó alkalom lehet a hagyatéki adományozás témáját bevezetni és normalizálni azokon a tartalmakon keresztül, ahol a szervezet forrásairól beszélünk. A szokásos és már meglévő kommunikációnkat (weboldal, hírlevél, nyomtatott anyagok stb.) is érdemes lesz kiegészíteni a hagyatéki adományozás lehetőségével. A **személyes történetek bemutatása** olyan hagyatéki adományozókról, akik már elkötelezték magukat a támogatás mellett, itt is nagy segítségünkre lehet.

5+1 JÓ TANÁCS

1. A kommunikációinkban **ne beszéljünk a halálról közvetlenül!** Ha ezt a (potenciális) donor igényli a személyes interakciók során, akkor is visszautasíthatjuk az erről való beszélgetést, ha nem kényelmes számunkra.
 2. **Ne kérjünk konkrét összegű támogatást!**
 3. **Hallgassuk meg a támogatót!** Akárcsak más donorok esetében, az egyik leghasznosabb és legfontosabb dolog, amit tehetünk, hogy hallgatunk és figyelünk.
 4. **Ne adjunk jogi tanácsot!** Ha kérdés merül fel a támogatóban, javasoljuk neki, hogy kérje ki jogász vagy ügyvéd véleményét!
 5. Ugyanakkor legyen **pontosan leírva és elmagyarázva**, hogy mit kell tennie a végrendeletet író leendő támogatónak, ha szeretne adományozni a végrendeletében!
- +1.** A hagyatéki adománygyűjtésben – bár sok tabu kapcsolódhat hozzá – semmi ízléstelen vagy morbid nincsen. Ahogy minden más adományozás, az értékekhez kapcsolódik, és egy lehetőség mind a támogató, mind pedig a szervezet számára. Az, hogy mi magunk hogyan gondolkodunk róla, kihatással lesz a potenciális donorokra és más érintettekre is.